

передбачає введення обмежень на експорт відходів, розвиток ефективної системи моніторингу та контролю за обігом відходів. Крім того, створення ефективної системи управління відходами може сприяти створенню сталої економіки замкненого циклу, де відходи переробляються та використовуються знову, що сприяє зменшенню витрат ресурсів та забруднення навколишнього середовища.

Список використаних джерел:

1. Korhonen, J., Honkasalo, A. & Seppala, J. (2018). Circular economy: the concepts and its limitations. *Ecol. Econ.* 143, 37-46.
2. Morsetto, P. (2020). Targets for a circular economy. *Resource Conserv. Recycl.* 153, 104533.
3. Tan, X., Liu, Y., Cui, J. & Su, B. (2018). Assessment of carbon leakage by channels: an approach combining CGE model and decomposition analysis. *Energy Econ.* 74, 535-545.
4. World Bank Group (2021). What a waste 2.0: a Global Snapshot in Solid Waste Management to 2050. URL: [//datatopics.worldbank.org/what-a-waste/trends_in_solid_waste_management.html](https://datatopics.worldbank.org/what-a-waste/trends_in_solid_waste_management.html).

Коротя О. Ю.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ ДЕРЖАВИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

У сучасному світі спостерігається посилення конкурентної боротьби між країнами, трансформація ролі держав у міжнародних відносинах і посилення міжнародного поділу праці. Поняття «глобалізація» є досить новим і має багато різних інтерпретацій і визначень. Глобалізація сприяє збільшенню кількості, асортименту та якості вироблених товарів, що призводить до більшої свободи та прогресу. З іншого боку, особливо в країнах, що розвиваються та з перехідною економікою, глобалізація може призвести до поглинання сформованих ринків транснаціональними компаніями.

Протягом останніх 16 років Швейцарський економічний інститут за участю Федерального Швейцарського технологічного інституту розробляє індекс рівня глобалізації для країн світу. Економічні, політичні та соціальні аспекти глобалізації є основою KOF Index of Globalization. Зауважимо, що з 1970-х років значення індексу ступеня глобалізації світових країн, який показує, наскільки добре одна нація інтегрована в глобальний простір, зростало.

Однак після закінчення «холодної війни» це зростання було особливо потужним [1]. Існує 24 основні індикатори, які характеризують соціальний, економічний та політичний стани глобалізації.

Показники економічної глобалізації збирають дані про рівень міжнародної активності країни, торговельні потоки, тарифи, податки та обмеження міжнародної торгівлі.

Показники соціальної глобалізації включають частку іноземного населення, рівень культурної інтеграції, обсяг особистих контактів і телефонного трафіку за кордоном, туризм, грошові перекази, поштові відправлення та розвиток інформаційної інфраструктури. Індикатори політичної глобалізації об'єднують дані про членство країни в світових організаціях, ратифікацію різносторонніх договорів, участь у світових місіях і кількість посольств і дипломатичних представництв у країні.

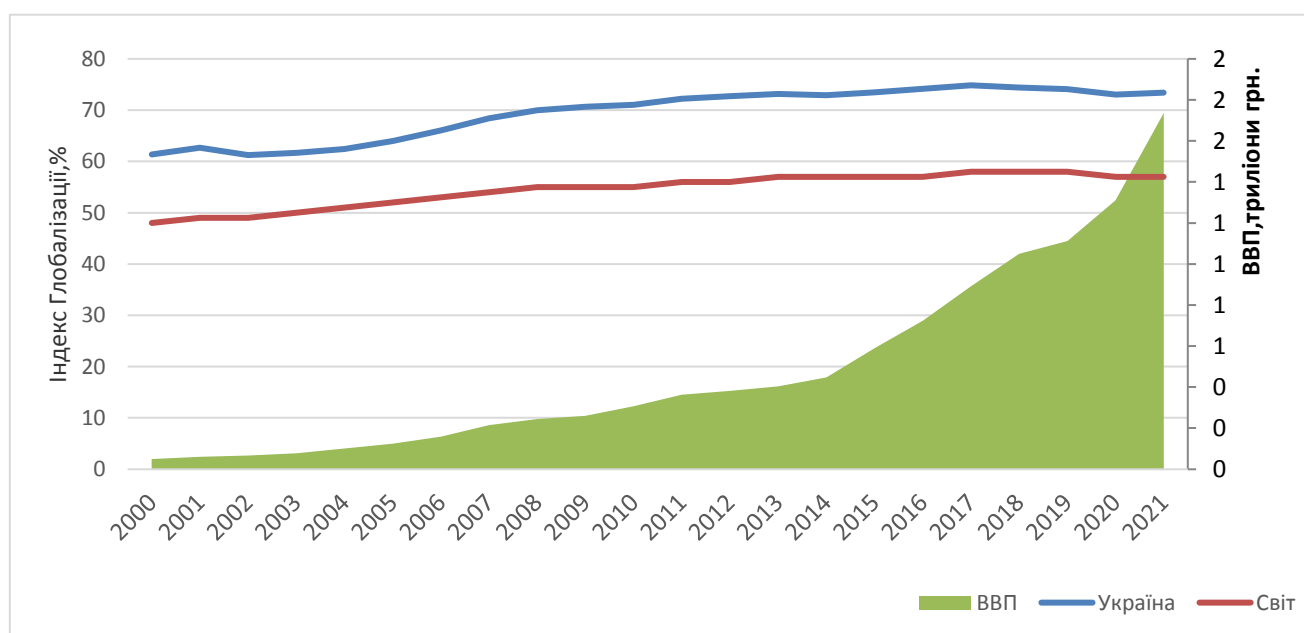

Рис. 1. Динаміка показника індексу глобалізації в Україні та світі [2]

Так, аналіз динаміки показника індексу глобалізації свідчить про те, що починаючи з 2000 року показник глобалізації в Україні пропорційно зростає разом зі світовим значенням. Також розвиток економіки спостерігається збільшенням ВВП країни.

Немає сумніву, що розвиток глобальної мережі інформації, логістичних і транспортних переваг, розвиток інвестиційних механізмів і прискорення

інновацій, і зростання участі країн у світовій торгівлі збільшує залежність і зв'язок між країнами є одними з безсумнівних переваг глобалізації.

Недоліками глобалізації для країн, що розвиваються, є збільшення конкуренції між компаніями та країнами, різні умови праці для людей у різних країнах, соціальна напруженість, пов'язана з втратою робочих місць у розвинених країнах, погіршення навколишнього середовища через зростання логістики та нових виробничих підприємств, і перенасичення світового ринку [1].

Зважаючи на те, що глобалізація може мати різні наслідки для фінансової-торгової безпеки держави, важливо враховувати можливі загрози, спричинені цими умовами, які можуть швидко перетворитися на реальні загрози, зокрема:

- зміна основних принципів фінансової безпеки
- стимулювання інвестицій у реальний сектор економіки
- створення циклу інфляції та девальвації
- зростання державного боргу та зростання дефолтних ризиків;
- збільшення залежності національної фінансової системи.

Очевидно, що країни-лідери світової економіки отримують значні переваги від глобалізації, оскільки вона має два аспекти, які впливають на рівень фінансової безпеки кожної країни. З одного боку, глобалізація сприяє активізації зовнішньо-економічних відносин між країнами, а з іншого боку, посилює економічну залежність цих країн [3].

Підводячи підсумок, фінансова глобалізація є частиною глобалізаційних процесів, які включають вільний рух капіталу та інтеграцію національних фінансових систем у світові фінансові ринки та інститути на трьох рівнях:

- 1) національний (у формі операцій злиття та поглинання);
- 2) регіональний (у формі процесів інтеграції національних фінансових систем у регіонах);
3. глобальний (у формі розвитку об'єднаного світового фінансового ринку).

Досліджено, що глобалізація впливає на рівень фінансової безпеки держав, включаючи зміни фундаментальних принципів фінансової безпеки, стимулювання відтоку інвестицій з економіки, формування інфляційно-девальваційної спіралі, зростання державного боргу та зростання дефолтних ризиків, і формування залежності національних фінансових систем від глобальних фінансових криз інших країн [1].

Список використаних джерел:

1. Ткаленко С. Фінансова безпека держави в умовах посилення глобалізаційних процесів. *Міжнародна економічна політика*. 2013. Вип. 1. С. 101-122.
2. Gygli S., Florian H., Jan-Egbert S. The KOF Globalisation Index – Revisited, KOF Working Paper URL: <https://kof.ethz.ch/en/forecasts-and-indicators/indicators/kof-globalisation-index.html>
3. Стукан І.Ю. Фінансова глобалізація: сутність, етапи та наслідки. *Європейські перспективи*. 2015. № 1. С. 18-24.

Канд. екон. наук Михайленко О. Г.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ВПЛИВ МІЖНАРОДНОГО ФРАНЧАЙЗИНГУ
НА РОЗВИТОК ТОРГОВЕЛЬНИХ МЕРЕЖ УКРАЇНИ**

У сучасному світі франчайзинг є однією з найефективніших моделей бізнесу, що дозволяє компаніям швидко масштабувати свою діяльність на міжнародному ринку. Україна, яка стрімко інтегрується у світовий економічний простір, не є винятком. Міжнародний франчайзинг має значний вплив на розвиток торговельних мереж країни, відкриваючи нові можливості для підприємців та споживачів.

Міжнародні франшизи вносять значний вклад у економіку України, стимулюючи розвиток торговельних мереж, створення нових робочих місць та збільшення податкових надходжень. Вони дозволяють місцевим підприємцям отримати доступ до перевірених бізнес-моделей, сучасних технологій та міжнародного досвіду управління та маркетингу.

Впровадження міжнародних стандартів обслуговування та управління якістю товарів є ще однією важливою перевагою франчайзингу. Це не лише підвищує рівень задоволення споживачів, але й стимулює українські торговельні мережі до самовдосконалення і впровадження інновацій. Міжнародні франшизи часто використовують передові технології у своїй діяльності, що дозволяє оптимізувати процеси управління, логістику та маркетинг. Впровадження цих технологій на українському ринку сприяє підвищенню ефективності торговельних мереж та забезпечує кращий досвід для кінцевих споживачів [1].

Прямі іноземні інвестиції від міжнародних франчайз є важливим джерелом фінансування для української економіки. Ці інвестиції йдуть на розвиток